

یاسای هه‌لبژاردنی سه‌رکردهی رزگاربخوازیی بزووتنه‌وهی کورد

به‌پیتی به‌رزوه‌ودن‌دییه‌کانی گه‌لی کوردستانی عێراق سه‌رکردایه‌تییی به‌ره‌ی کوردستانی
عێراق ئەم یاسایه‌ی ده‌رکرد:

یاسای ژماره‌ «٢» ی سالی / ١٩٩٢ هه‌لبژاردنی سه‌رکردهی بزووتنه‌وهی رزگاربخوازیی کورد

به‌شی یه‌که‌م:
حوکه‌ گشتی یه‌کان

مادده‌ی یه‌که‌م:
گه‌لی کوردستانی عێراق به‌رادانی گشتی ونه‌پیتی راسته‌وخۆ سه‌رکرده‌یه‌ک بو
بزووتنه‌وه رزگاربخوازییه‌که‌ی هه‌لده‌بێژیری که‌ نوێنه‌رایه‌تییی ده‌کاو له‌سه‌ر ناستی
ناوخۆ ده‌ره‌وده‌دا به‌ناویه‌وه ده‌دوێ.

مادده‌ی دووه‌م:
ماودی فه‌رمانیه‌وایی سه‌رکرده‌ چوارسال ده‌بێ.

مادده‌ی سێ یه‌م:
رادان له‌ کاتی هه‌لبژاردنی ئەنجوومه‌نی نیشتمانی‌دا ده‌کرێ وه‌ینه‌دی په‌یوه‌ندیی به
ده‌نگدان و جودا‌کردنه‌ودی ده‌نگه‌کان و راگه‌یانندی ئەنجامه‌وه هه‌بێ و که‌ له‌گه‌ڵ
حوکه‌می ئەم یاسایه‌دا نا‌کوژک نه‌بن، حوکه‌می به‌شی هه‌شته‌می یاسای هه‌لبژاردنی
ئەنجوومه‌نی نیشتمانیی کوردستان-ژماره (١) ی سالی / ١٩٩٢ به‌کار ده‌خرێ.

مادده‌ی چواره‌م:
ئەنجوومه‌نیی نیشتمانیی مووچه‌ی سه‌رکرده‌ به‌ یاسایه‌ک دیاری ده‌کا.

به‌شی دووه‌م:
مه‌رجه‌کانی پالیئور و ده‌نگده‌ر

مادده‌ی پینجه‌م:
پالیئور و ده‌بێ ئەم مه‌رجانه‌ی تێدا‌بن:
١- ته‌مه‌نی له‌کاتی هه‌لبژاردندا له‌ چل سال که‌مه‌تر نه‌بێ.
٢- هاوولاتیی کوردستانی عێراق بێ و تێیدا نیشه‌جێ بێ.
٣- هه‌موو مافیکی مه‌ده‌نی و سیاسی هه‌بێ.

ماددهی شه‌شهم:

ده‌نگدور ده‌بج ئه‌و مه‌رجانه‌ی تیدا هه‌بن که له ماده‌دکانی «۱۹ و ۲۰» ی یاسای ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی ژماره (۱) ی سالی ۱۹۹۲ دایاری کراوون.

به‌شی سێیه‌م:

پالاوتن و هه‌لبژاردن

ماددهی هه‌وتهم:

۱- داوای خۆ پالاوتن پیتشکه‌ش به ده‌سته‌ی بالای سهر په‌رشتکاری هه‌لبژاردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستان ده‌دری و ده‌بج به‌لایه‌نی که مه‌وه له پانزه رۆژ پیتش کاتی ده‌سپێکردنی یه‌وه بی.

۲- ده‌سته ده‌بج له ماوه‌ی دوو رۆژدا له رۆژی پیتشکه‌ش کردنه‌وه بریاری خۆی سه‌باردت به داوای خۆ پالاوته‌که بدا.

۳- پالیئوراو بۆی هه‌یه بریاری په‌سندنه‌کردنی داواکه‌ی له‌لای دادگای «استئناف» ی کوردستان به‌سیغه‌تی ته‌مبیزی له ماوه‌ی دوو رۆژدا به‌ریه‌چ بداته‌وه.

۴- دادگا دوا بریار له‌سه‌ر به‌ریه‌چدانه‌وه که ده‌رده‌کاو له‌ماوه‌ی دوو رۆژدا له رۆژی پیتشکه‌ش کردنی یه‌وه ناشکرای ده‌کاو پالیئوراو له‌رۆژی ده‌رچوونی یه‌وه به پیتزان «مبلغ» داده‌نری.

۵- ده‌سته‌ی بالا به‌لایه‌نی که مه‌وه پیتش هه‌وت رۆژ له‌کاتی هه‌لبژاردنه‌وه ناوی پالیئوراوان راده‌گه‌یه‌نی.

ماددهی هه‌شتهم:

ئه‌وه‌ی له هه‌لبژاردندا زۆریه‌ی موته‌له‌قی ده‌نگی راده‌رانی و ده‌ده‌ست هه‌ینا به‌سه‌رکه‌وتوو داده‌نری.

به‌شی چواره‌م:

ئه‌رکو ده‌سه‌لاته‌کانی سه‌رکرده.

ماددهی نۆیه‌م:

سه‌رکرده پیتش ئه‌وه‌ی ده‌ست به‌کاره‌کانی بکا له‌به‌رده‌م ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستاندا ئه‌م سوینده ده‌خوا:

«به‌خوای مه‌زن سوینده ده‌خۆم که به‌ دل‌سوژی یه‌وه پارێزگاری له‌یه‌کیتی گه‌ل و خاکی کوردستانی عیراق بکه‌م و رێژ له‌ سه‌روه‌ری یاساو په‌یره‌وی ناوخۆ بگرم و به‌رژه‌وه‌ندی یه‌کانی گه‌ل ره‌چاو بکه‌م و بێ جیاوازی مافی رۆژه‌کانی به‌پارێزم و گوێ رایه‌لی ئه‌و په‌یوه‌ندییه‌ بێم که ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی له‌ گه‌ل ده‌سه‌لاتی ناوه‌ندیدا بریاری له‌سه‌ر ده‌دا».

په‌یوه‌ندی سه‌رکرده به‌ ده‌سه‌لاتی یاسادانه‌روه

ماددهی ده‌یه‌م:

۱- بانگ کردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی بۆ کۆبوونه‌وه له‌خوله ئاسایی و نا‌ئاساییه‌کانیدا.

۲- مۆر کردنی ئه‌و ریکه‌وتنه‌مانه‌ی که ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی بریاران له‌سه‌ر

ددا.

۳- ددرکردنی ئو یاساو په یردوانه‌ی که ئه نجوومه‌نی نیشتمانی ر‌دزانه‌ندی له‌سه‌ر پیشان داود.

۴- ددرکردنی ئو بریارانه‌ی که هیزی یاسایان تیدایه له ماودی پشوی ئه نجوومه‌نی نیشتمانیدا یا له بارودوخی ناکاودا به مه‌رجی هرکاتی ئه نجوومه‌ن کوټوودوه بو بریاردان پیش چاو بخرین.

۵- پیشنیاز کردنی پروژدی یاساکان.

۶- بانگ کردن بو هه‌لبزاردنه‌کانی ئه نجوومه‌نی نیشتمانی به پیتی یاسا له ماودی پانزده ر‌ژژدا له‌روژی ته‌واو بوونی ماودی ئه نجوومه‌نه‌وه یا ددرکردنی بریاری خو هه‌لو‌ه‌شان‌دنه‌ودی.

مادده‌ی یانزده‌یم:

۱- ددرکردنی فه‌رمانی سپاردنی پیکه‌ینانی دسه‌لاتی جی به‌جی کردن به‌و که‌سه‌ی ئه نجوومه‌نی نیشتمانی د‌سنیشانی کردووه.

۲- ددرکردنی فه‌رمانی پیکه‌ینانی دسه‌لاتی جی به‌جی کردن دوا‌ی باودر پیدانی له لایه‌ن ئه نجوومه‌نی نیشتمانی یه‌وه.

۳- ددرکردنی فه‌رمانی دامه‌زاندن و‌لادانی خاوه‌نانی پله‌ی تایسه‌تی و‌مووچه خ‌زده‌گه‌ورده‌کان و‌قبوول‌کردنی و‌زه‌یتانیان له‌سه‌ر پیش‌نیاز‌کردنی لایه‌نه‌ په‌بوهندارده‌کان.

۴- هه‌لبزاردنی راویژکارانی خو‌ی و‌دامه‌زاندن و‌لادانیان.

۵- فه‌رماندان به‌جی به‌جی کردن حووکمی ئیعدام یا سووک کردن.

۶- به‌هاوبه‌شی له‌گه‌ل دسه‌لاتی جی به‌جی کردندا، سیاسه‌تی گشتی کوردستانی عیراق داد‌دنی.

مادده‌ی دوازده‌یم:

فه‌رمانده‌ی گشتی هه‌موو هیزه‌ چه‌کداره‌کانی کوردستانی عیراقه.

مادده‌ی سیزده‌یم:

ئه‌گه‌ر سه‌رکرده‌ له‌به‌ر هه‌ر ه‌ویه‌ک بی‌ئاماده‌ی به‌جی گه‌یانندی کاره‌که‌ی نه‌بوو سه‌روکی دسه‌لاتی جی به‌جی کردن جیگه‌ی ده‌گه‌ریتنه‌وه.

مادده‌ی چواره‌یم:

ئه‌گه‌ر جیگه‌ی سه‌رکرده‌ له‌به‌ر هه‌ر ه‌ویه‌ک بی‌چۆل بوو سه‌روکی ئه‌نجوومه‌نی نیشتمانی تا هه‌لبزاردنی سه‌رکرده‌یه‌کی نو‌ی له‌ماودی دوو مانگی چۆل بوونه‌که‌دا ئه‌رکه‌کانی به‌جی دیتن.

مادده‌ی پانزده‌یم:

ئه‌م یاسایه‌ له‌ ر‌ژژنامه‌ی به‌ره‌ی کوردستانیدا بلاو د‌دک‌ریتنه‌وه‌وه له‌ ر‌ژژی بلاو‌بوونه‌ودیه‌وه کاری پی‌ده‌کری.